

آخرین آمار تعداد سرمایه‌گذاران خارجی بازار سرمایه ایران اعلام شد

## خارجی‌های بورس تهران؛ فقط ۳۰۰ نفر

در حال حاضر بیش از ۳۰۰ سرمایه‌گذار خارجی در بازار سرمایه کشور فعال هستند. بر اساس آمار ارائه شده، روند اعطای مجوز به سرمایه‌گذاران خارجی در دو سال اخیر افزایشی بوده است. به نظر تان این افزایش در خواست ناشی از چیست؟ سرمایه‌گذاران بالطبع به دنبال کسب بازدهی هر چه بیشتر از سرمایه‌گذاری‌های خود هستند بنابراین رونق بازار سرمایه کشور در سال‌های اخیر یکی از عوامل مؤثر در ورود سرمایه‌گذاران خارجی بوده است. علاوه بر این تسهیل فرآیند ورود سرمایه‌گذاران خارجی به بازار سرمایه کشور و صدور مجوز در کوتاه‌ترین زمان ممکن همچنین در نظر گرفتن ابزارهای تشویقی توسط سازمان بورس برای شرکت‌های کارگزار برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی منجر روند رو به رشد ورود سرمایه‌گذاران خارجی به بازار سرمایه کشور شده است.

### سرمایه‌گذاران خارجی بیشتر در چه بورس‌هایی متمرکزند؟

در حال حاضر سرمایه‌گذاران خارجی در بازار بورس و فرابورس و همچنین در بورس کالا و انرژی فعال هستند. لازم به ذکر است مجوز معامله سرمایه‌گذاران خارجی فقط برای معامله اوراق بهادار ناشران ایرانی است و در صورتی که اشتیاق خاصی در تمایل به فعالیت در بورس کالا و انرژی نداشته باشند در خواست آنها در سازمان مورد بررسی قرار خواهد گرفت. علاوه بر این در صورت ایجاد بازارهای جدید و نیاز به صدور مجوزهای جدید برای سرمایه‌گذاران خارجی پیشنهادت لازم برای تصمیم‌گیری در سطوح تصمیم‌گیری ارائه خواهد شد.

سازمان بورس الزامی برای ارائه خدمات به خارجی‌ها (ارائه اطلاعات و صورت‌های مالی ناشران بورس) به زبان انگلیسی یا زبان مورد تقاضای سرمایه‌گذار خارجی دارد؟ در حال حاضر ناشران ایرانی پذیرفته شده در بورس و فرابورس اطلاعات خود را به زبان فارسی منتشر می‌کنند. البته به نظر می‌رسد که با توسعه ابزارهای اطلاع‌رسانی از جمله بکارگیری سامانه XBRL و حضور هر چه بیشتر سرمایه‌گذاران خارجی در کشور در صورتی که در آینده نیاز به انتشار اطلاعات ناشران بورس و فرابورس به زبان‌های دیگر وجود داشته باشد بالطبع در این راستا اقدامات لازم صورت خواهد گرفت.

### سرمایه‌گذاران خارجی برای اخذ مجوز سازمان بورس، نیازی به اخذ مجوز از سازمان سرمایه‌گذاری خارجی و کمک‌های فنی و اقتصادی ایران هم دارند؟

بر اساس آیین‌نامه سرمایه‌گذاری خارجی در بورس و بازارهای خارج از بورس سرمایه‌گذاران خارجی به منظور ورود به بازار سرمایه کشور باید مجوز فعالیت خود را از سازمان بورس دریافت کنند. علاوه بر مجوز معامله صادر شده توسط سازمان بورس در صورتی که سرمایه‌گذاران خارجی مایل باشند از مزایای قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاران خارجی نیز برخوردار شوند می‌توانند با مراجعه به سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی مجوز فنی را از این سازمان دریافت کنند.

### سازمان برنامه‌عملیاتی یا طرح استراتژیک برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در بازار سرمایه دارد؟

سازمان بورس با توجه به سیاست‌های خود در راستای جذب سرمایه‌گذاران خارجی همواره سعی داشته که با تسهیل فرآیند ورود و دانش‌خاص خارجی به بازار سرمایه کشور و ایجاد مشوق‌های سرمایه‌گذاری، ورود سرمایه‌های خارجی به کشور را تسهیل کند.

### توسعه معاملات آنلاین تا چه حد می‌تواند به افزایش تعدادی و ارزش ریالی یا دلاری سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران خارجی در بازار سرمایه کمک کند؟

بدون شک معاملات بر خط با توجه به اینکه ابزاری را در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد تا بدون نیاز به حضور در محل شرکت‌های کارگزار بتوانند به خرید و فروش اوراق بهادار مبادرت کنند می‌تواند به عنوان ابزاری مؤثر در توسعه بازار و حضور سرمایه‌گذاران خارجی نیز عمل کند و توسعه هر چه بیشتر آن منجر به جذب سرمایه‌گذاران خارجی نیز خواهد شد.

تنها ۳۰۰ سرمایه‌گذار خارجی سهم بورس است که قریب به ۶ میلیون نفر سرمایه‌گذار در آن کد سهامداری دارند. اما قرار است وضعیت این اقلیت مطلق با توسعه معاملات آنلاین (برخط) بهتر شود. «محمد عطایی» مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار معتقد است با توسعه معاملات آنلاین می‌توان ضمن گسترش بازار سرمایه، به جذب سرمایه‌گذاران خارجی به بورس ایران امیدوار تر بود. ادامه گفت‌وگوی اختصاصی ماهنامه بورس را با وی می‌خوانیم.

### فرآیند ورود یک سرمایه‌گذار خارجی به بازار سرمایه ایران چگونه است؟

بر اساس آیین‌نامه سرمایه‌گذاری خارجی در بورس و بازارهای خارج از بورس مصوب هیات وزیران، اشتیاق خارجی به منظور ورود به بازار سرمایه کشور باید از سازمان بورس مجوز معامله دریافت کند. سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند درخواست دریافت مجوز معامله اوراق بهادار ناشران ایرانی و فرم تقاضای مجوز معامله اوراق بهادار ناشران ایرانی را تکمیل و به همراه تصویر گذرنامه خود از طریق شرکت‌های کارگزار به سازمان بورس ارسال کنند. پس از دریافت مدارک توسط سازمان بورس در صورت کامل بودن، گزارش مربوط تهیه و پس از اخذ موافقت‌های لازم مجوز معامله صادر و در اختیار سرمایه‌گذار خارجی قرار می‌گیرد. سرمایه‌گذار خارجی از طریق شرکت‌های کارگزار می‌تواند نسبت به اخذ مجوز اقدام کند و نیازی به مراجعه حضوری به سازمان نیست.

مدت زمان صدور مجوز برای سرمایه‌گذاران خارجی تا ۷ روز پیش‌بینی شده است. چقدر این زمان بندی در صدور مجوز هار عایت می‌شود؟

در صورت تکمیل مدارک توسط سرمایه‌گذار خارجی و ارائه به سازمان مجوز ظرف مدت مذکور صادر می‌شود.

### عمده مشکلات طولانی شدن زمان صدور مجوز چیست؟

اغلب شرکت‌های کارگزار با سرمایه‌گذاران خارجی به دلیل توجه ناکافی به فرم تقاضای مجوز معامله فرم‌م‌بور یا طوط ناقص یا اشتباه تکمیل یا مدارک مربوط را با تأخیر ارسال می‌کنند و این مسئله در مواردی باعث طولانی‌تر شدن زمان صدور مجوز می‌شود. اما در صورت ارسال مدارک مورد نیاز، مجوز معامله ظرف ۷ روز صادر و در اختیار سرمایه‌گذار خارجی قرار می‌گیرد.

### مجوز اعطایی به یک سرمایه‌گذار خارجی باید سالانه تمدید شود؟

مجوز معامله صادر شده برای اشتیاق خارجی دارای حق خرید اوراق بهادار به مدت پنج سال و حق فروش نامحدود است. پس از اتمام مدت زمان ۵ ساله مزبور سرمایه‌گذاران خارجی در صورت تمایل به ادامه فعالیت در بازار سرمایه کشور باید برای تمدید مجوز اقدام کنند.

### سرمایه‌گذار خارجی برای خروج از بازار سرمایه ایران نیز نیاز مند اخذ مجوز است؟

سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند در هر زمان که تمایل داشتند اوراق بهادار تحت مالکیت خود را به فروش برسانند و برای خروج از بازار سرمایه نیاز به اخذ مجوز نیست. اما سرمایه‌گذاران مزبور در صورتی که به هنگام ورود سرمایه به کشور مجوز فنی را از سازمان سرمایه‌گذاری خارجی و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران دریافت کرده باشند به هنگام خروج سرمایه نیز می‌توانند با مراجعه به این سازمان و اخذ مجوز خروج سرمایه از کشور از مزایای قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاران خارجی بهره‌مند شوند.

### سرمایه‌گذار خارجی که از بازار ایران خارج شده و دوباره قصد ورود به بازار سرمایه را دارد ملزم است فرآیند اخذ مجوز را بار دیگر بگذراند؟

در صورتی که مجوز معامله اخذ شده توسط سرمایه‌گذاران خارجی همچنان معتبر باشد یعنی ۵ سال اعتبار آن به اتمام نرسیده باشد نیاز به اخذ مجدد مجوز نخواهد بود، اما در صورت اتمام مدت زمان مزبور دوباره باید برای تمدید مجوز معامله اقدام کند.

در حال حاضر چه تعداد سرمایه‌گذار خارجی در بازار سرمایه ایران فعال هستند؟